

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historia Provinciæ Paraquariæ Societatis Jesv

Techo, Nicolas

Leodii, MDCLXXIII.

Cap. 20. Sancti Iosephi colonia destruitur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38528

admittentibus. Hoc oppidum, Divorum Petri & Pauli nominibus insignitum tertio à Paraquario lapide positum est.

IN adversa novi oppidi parte, ad Paraquarii litus, Pañaguarum natio ab primo Hispanorum in has terras adventu, continuatâ crudelitate cædibus infestam omnem viciniam hactenus habuerat; adeò atroci famâ, ut Guaicuræis simillimi viderentur. Ad eos variis temporibus transfugerant aliquot Neophyti, pravitate animi aut nimis servitiis exacerbati, à quibus Pañaguarum didicerant Sociorum nostrorum conditionem, salvâ corporum libertate, animarum salutem tantummodò inhiantium, ob quam rem ad Rançonierium frequentes convenere, affirmantes se etiam sedem fixam ponere velle. Dictis addidit facta, stercas suas, approbante Rançonierio, pro more gentis non procul ab Apostolorum coloniâ extemporali opere in formam oppidi erigentes. Sed ex innatâ indole factis non addidere constantiam, trans Paraquarium ad sua latibula paulò post dilapsi. At in quatuor novis sedibus degentes singuli Socii studio pari baptizandis infantibus & adultis erudiendis infudabant, è sua quique statione per totam regionem animarum lucrandarum ergò excurrentes. Nec negligebantur Hispani Xeresiani, quibus Nicolaus Enartius Quadragesimali tempore adeò gnavam operam navavit, ut oppidi primores litteris ad Senatum & Episcopum Paraquariensem datis enixè postularint, interponerent auctoritatem suam ad impetrandam Societatis sedem. Præterea Guati, Gualachi, & variorum idiomatum populi, non procul aberant, panem Evangelicæ doctrinæ, ut apparebat, recepturi, si essent, qui frangerent. Extra Provinciam verò in terris ad Aurelianum vergentibus Pygmæi corporum parvitate insignes: Amazones, sic nuncupatæ, quòd totâ vitâ belligerantes, singulis annis exiguo planè tempore ex vicinis populis ad concipiendum viros adfiscere dicantur, & aliæ gentes adeò numerosæ, ut Rançonierius ad majores suos scribens, multa simul oppida in interioribus regionibus, cum suppeterent Socii, fundari posse affirmaret. Denique si præsentem rerum statum & spem futurorum considerares, una Itatinensis provincia cum adjacentibus regionibus ad obliterandam calamitosâ Guairaniæ memoriam sufficere videbatur. Sed iteratus turbo, præsentium rerum statu everso, & spebus magnâ ex parte elusis, alteram Guairaniam in Itatinensi provinciâ ferè nobis figuravit. Adeò verum est, accedentes ad Dei servitutem præparari debere ad tentationem.

SINGULI Socii in his quatuor sedibus degentes, solatii & Confessionis sacramentalis ergò, solebant se invicem invisere: & quia octiduo aberant Ignatius Martines & Didacus Rançonierius, inter utrumque oppidum designaverant pagum Jerein dictum, quòd ex condicito subinde concurrerent. Ibi dum quadam die simul agerent, Christi Crucifixi imago altari imposita copiosè sudare cepit, quo sudore reverenter pannis excepto, dubii num ex cælo tum temporis nubilo id evenisset, an ad prodigium referre deberent, taciti ominosæ rei præstolabantur eventum. Nec plures dies abiire, cum se portentis causa prodidit, nuncio de Mamalucorum in Itatinensem Provinciam adventu paulò post accepto. Hi post destructam Guaitaniam turmatim, cum numerosâ Tupicorum cohorte, eo, quo Socii itinere, ad proxima Xeresio loca penetrarant, inito que cum aliquot prædonibus scedere; de modo nova oppida statim vastandi egerant: quod ut minimo suo incommodo facerent, certos homines ad Sancti Josephi coloniam, absente Nicolao Enartio, destinant, dolosè significaturos, se non maleficii aut populationis ergò venisse, sed ut injurias ab interioris terræ Indis Rançonierio illatas vindicarent: posse se, si JESU Sociis doctoribus suis rem acceptissimam facere vellent, arma jungere. Dux oppidi prædonibus fidem innocenter adhibens, populares suos ad vindictam animatos armari jubet, & nullâ interpositâ morâ ad castra Mamalucorum perducit: quòd cum pervenissent, detectâ fraude vincula armis commutare ad unum omnes jussi sunt, imbelli turbâ defensoribus destitutâ, ex oppido ad castra facillè etiam translatâ. Nicolaus Enartius redux, oppidum vacuum ubi ingressus est,

Nn

& fraudis

CAPUT

XIX.

De Itatinensium Sociorum laboribus & ulterioribus spebus.

Pañaguarum spem facit conversionis.

Xeresiani sedem Societatis expectant.

De Guatiis,

Pygmæis,

Et Amazonibus.

CAPUT

XX.

Sancti Josephi colonia destruitur.

Sudat Christi imago.

Mamalucorum dolus.

Depradatio.

Nicolai Enartii virtus.

& fraudis crudelitatisque monumenta vidit, non secus ac læna, amissis catulis, infremens ad Mamalucorum stationem citatissimo gradu pergit, perque sacra omnia postulat, ne se carissimis in Christo filiis privarent. Sed castra ingredi volentem dux latronum violenter prehendi, & ab designato satellite trucidari jubet. Ad quas minas egregius Christi pugil, in hæc verba protupit. *Lubenter, inquit, pro oribus meis animam meam ponam, interim pacis Dominam rogo, ut intentatum scelus vobis condonet.* Latrones hac sermonis blanditate nihil mitigati, variis modis vexatum è castris eijciunt, vestes dilacerant, probrosis verbis onerant: inter quas injurias Nicolaus Deo, ut existimatum est, plenus, Mamaluco supra cæteros ferocienti prædixit, in tanti sacrilegii pœnam patriam cum non revisurum. Vaticinio addita fides; sacrilego homine ab Barbaris in itinere scedè trucidato.

Fragium.

CAPUT
XXI.
Angelorum
colonie de-
populatio.

*Ignatii Mar-
tines mortis
contemptus.*

*Ejusdem ab
Mamalucis
aversio.*

ALTERA Mamalucorum cohors Angelorum coloniam invasit, quam tamen magnâ ex parte vacuam reperere: nam Ignatius Martines de prædonum adventu certior factus, plerosque incolas proximis sylvis abdi curaverat, quamquam non pauca capita, nequicquam reclamante optimo pastore, quem latronum dux, si resisteret, vinciri mandaverat, celsère. Et ausus est atrox Mamalucus gladium in ejus guttur vibrare, parricidium facturum, nisi pater collo & pectore nudatis, pendentem ictum invitans, sicarium fortitudinis admiratione repressisset. Abactam prædam latrones castris suis inclusère, quò se Ignatius Martines filios suos in Christo carissimos liberandi desiderio inflammatus cum contulisset, triduo violenter detentus est, ne gentis reliquiis per nemora sparsis consilium aut auxilium adferret. Interim spicis tritici turcici humi temerè repertis contentus, cibis ab prædonibus oblati constanter abstinuit: restatus, omni quo posset modo, eorum atrocitiam detestaturum. Latrones novennem puerum Patri concessere, cæteros abegère.

CAPUT
XXII.
Divorum
Petri & Pau-
li oppidum
Mamaluci
destruunt.

*Rançonierii
vigilantia.*

Fortitudo.

*Valmus por-
tentose sana-
tum.*

EODEM tempore altera Mamalucorum phalanx Nianduabusuvii terras depulabatur, quorum colonos, absente Rançonierio, sic decepisse ferunt. Gentis primoribus ad colloquium pellectis edixere, primùm non se hostili animo venisse: sed ut dispersos late Barbaros, constructo maximo oppido, religionis Christianæ ergò, reducerent, si operam suam conferre vellent, amicè convicturos. Hoc dolò decepti hostibus se traditum turmatim venere. Sed in deditos Mamaluci ferociter involant, primores vinculis onerant, Nianduabusuvium custodiæ tradunt, hostiliter omnia agunt, mox ad alios dolos rursùm dilapsi primoribus gentis significant, unam esse viam ab dura se servitute liberandi, si nempe populos sibi subditos suo loco tradant: quos ubi evocarant, non dimissis Casiquiis, eadem perfidiâ & immanitate captivabant. Didaco Rançonierio, auditâ invasione, ad opem ferendam properanti, quingenti circiter Indi Nianduabusuvianæ factionis occurrerunt, pro ipso Nianduabusuvio & aliis Casiquiis prædonibus tradendi: quo cognito mirum quantum bonus pastor excanduit, multis verbis dolos & ferociam latronum incusans, tantumque eloquentiæ vi potuit, ut omnes ad justam defensionem animaret. Sed antequam vires jungere possent, Mamaluci imparatos aggressi, solitis artibus damnum plerisque intulere. Septuaginta tantùm armati, qui se Rançonierio in Apostolorum deserto oppido adjunxerant, triginta Mamalucorum & septuaginta Tupicorum impetum, repressâ utrorumque rabie, fortiter sustinuerunt. In hoc conflictu Catechumenorum uni, quinque acceptis vulneribus, cranium fractum est, adeò deformiter, ut cerebrum per plagas erumperet, & sequenti die vermicibus scateret: hunc desperatâ salute corporis Rançonierius sacris undis abluit, & Divo Xaverio, cujus festum agebatur, Angeloque Custodi commendatum, ut aliis succurreret, solum deseruit. Ad quem post octiduum revertens sanum & vegetum reperit, tantâ admiratione, ut asseruerit nihil se totâ vitâ vidisse mirabilius: nec ab quoquam dubitatum, patentissimo miraculo Divi Xaverii & Angeli Custodis ope fuisse sanatum.

CAPUT